

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17Co/635/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6414210423
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Deáková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:6414210423.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v právnej veci navrhovateľa D. A., nar. XX. XX. XXXX, bytom O. B. XXX, XXX XX, zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Petrom Rybárom, s. r. o., so sídlom Kuzmányho 29, 040 01 Košice, proti odporcovi POHOTOVOSTĚ, s. r. o., Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, v konaní o zaplatenie 630,84 € s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 6C/121/2014-52 zo dňa 04. 12. 2014,

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **z r u š u j e** a vec **v r a c i a** na ďalšie konanie.

o d ô v o d n e n i e :

Odvolaním napadnutým rozsudkom okresný súd zamietol návrh navrhovateľa o zaplatenie 630,84 € z titulu bezdôvodného obohatenia. Zamietnutie návrhu súd odôvodnil tým, že navrhovateľ si na základe zmluvy o úvere č. 6730085 požičal od odporcu 464,71 € (14 000,- Sk), ale odporcovi vrátil 1 095,56 €, čo vyplýva z prehľadu o splátkach. Rozsudkom Stáleho rozhodcovského súdu v Bratislave sp. zn. SR 03857/08 bol navrhovateľ zaviazaný zaplatiť odporcovi 30 150,- Sk s príslušenstvom. Nárok vyplýval zo zmluvy o úvere, uvedenej vyššie. Rozhodcovský rozsudok je exekučným titulom; exekúcia prebieha od 15. 10. 2008, kedy Okresný súd Žiar nad Hronom poveril súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého vykonaním exekúcie (sp. zn. 6Er/883/2008), na základe ktorej navrhovateľ zaplatil odporcovi uvedenú sumu. Účinky právoplatného rozhodcovského rozsudku sú zhodné s účinkami rozsudku súdu, upraveného v § 159 a nasledujúcich zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku, platného do 30.06.2016 (ďalej v texte len „O. s. p.“), a preto súd mal za to, že ak navrhovateľ plnil odporcovi na základe exekúcie, čo mu prikazovalo právoplatné rozhodnutie, takéto konanie nemožno podradiť pod § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka a na strane odporcu nemohlo dôjsť ku bezdôvodnému obohateniu. Preto súd návrh v celom rozsahu zamietol, zaoberajúc sa aj otázkou právoplatne rozhodnutej veci. Keďže v tomto konaní riešil iný nárok, než nárok priznaný stálym rozhodcovským súdom, prekážku právoplatne rozhodnutej veci nevidel.

Odporca bol síce v konaní plne úspešný, ale trovy konania si neuplatnil a nevyčísľil v zákonom stanovenej lehote, preto mu súd ich náhradu v zmysle § 142 ods. 1 O. s. p. nepriznal.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ. Poukázal na to, že v konaní došlo k vadám, uvedeným v § 205 ods. 2 písm. a), b), f) O. s. p. Okresný súd sa nezaoberal tým, že medzi navrhovateľom a odporcom uzatvorením zmluvy o úvere vznikol spotrebiteľský vzťah, pričom zmluvné podmienky, upravené takouto zmluvou, sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Zmluva, ktorú uzatváral navrhovateľ s odporcom, obsahovala väčšie množstvo ustanovení v neprospech spotrebiteľa, okrem iného aj dojednanie rozhodcovskej doložky, ktorá bola zakomponovaná vo všeobecných podmienkach poskytnutia úveru. Rozhodcovskou doložkou v znení predmetnej zmluvy došlo k jednoznačnému zhoršeniu postavenia spotrebiteľa, pretože absenciou tejto doložky by bol veriteľ povinný uplatniť svoj nárok súdnou cestou na miestne príslušnom súde v obvode podľa bydliska občana. Pre každého spotrebiteľa je neporovnateľne výhodnejšie a hospodárnejšie zúčastniť sa

súdneho konania, vedeného na súde v obvode jeho bydliska, než konania pred rozhodcovským súdom, vzdialeným stovky kilometrov od jeho bydliska. Dohodou s takýmto znením si spotrebiteľ jednoznačne zhoršil svoje zmluvné postavenie. O zjavnú nerovnováhu medzi podnikateľom a spotrebiteľom ide aj z dôvodu, že oprávnený si priamo a autoritatívne v predformulovaných zmluvných podmienkach prostredníctvom rozhodcovskej doložky určil pre prípad vzniku sporu príslušnosť rozhodcovského súdu. Spotrebiteľ na rozdiel od podnikateľa nemohol nijako ovplyvniť výber rozhodcovského súdu, ani výber osoby rozhodcu. Poukázal na judikatúru všeobecných súdov, ktoré výkon exekúcie v rovnakých konaniach nepovolili, resp. zastavili, ako aj na judikatúru, podľa ktorej sa adhézne zmluvy, obsahujúce rozhodcovskú doložku, vypracované podnikateľom a predložené spotrebiteľovi bez možnosti akejkoľvek zmeny alebo úpravy, považujú za neprijateľné; uvedené sa týka aj prejednávanej veci. V prípade, ak je neplatná rozhodcovská doložka, na základe ktorej bola daná právomoc rozhodcovského súdu, je nutné konštatovať neplatnosť celého rozhodcovského rozsudku, nielen jeho časti. Exekučným titulom je rozhodcovský rozsudok, vydaný na základe neprijateľnej podmienky; takáto rozhodcovská doložka nezakladá právomoc rozhodcovského súdu a rozhodcovský rozsudok je nutné vnímať ako nulitný právny akt. Poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR (uznesenie sp. zn. 4 MCdo 6/2012, sp. zn. 6 MCdo 9/2012, sp. zn. 6 MCdo 14/2012, sp. zn. 6 Cdo 31/2013, sp. zn.

6 Cdo 199/2013). Otázku prekážky rozsúdenej veci riešil ústavný súd v uznesení sp. zn.

I. ÚS 25/2014-11, keď sa stotožnil s argumentáciou Krajského súdu v Trnave zo dňa 31. 05. 2012 č. k. 10CoE/308/2011-39.

Navrhol, aby odvolací súd odvolaním napadnutý rozsudok v celom rozsahu zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie a priznal navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania. V prípade zmeny rozhodnutia a vyhovenia návrhu žiadal priznať aj náhradu trov prvostupňového konania.

Odporca sa k odvolaniu navrhovateľa nevyjadril.

Krajský súd, ako súd odvolací, prejednal odvolanie v zmysle § 212 ods. 1 O. s. p., bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 1, 2 O. s. p. a rozsudok okresného súdu podľa § 221 ods. 1 písm. h) O. s. p. zrušil a podľa § 221 ods. 2 O. s. p. vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Podľa § 221 ods. 1 písm. h) O. s. p. súd rozhodnutie zruší, len ak súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav.

Odvolanie je dôvodné v každom bode. Námieta navrhovateľa, že okresný súd neskúmal spotrebiteľskú zmluvu, jej náležitosti, dojednanie rozhodcovskej doložky, ktorá bola zakomponovaná vo všeobecných podmienkach poskytnutia úveru, jej vplyv na postavenie spotrebiteľa a s tým spojenú právomoc rozhodcovského súdu, okresný súd vôbec neskúmal.

Odvolací súd sa nestotožňuje s názorom okresného súdu, že pokiaľ navrhovateľ plnil odporcovi na základe exekúcie to, čo mu prikazovalo právoplatné rozhodnutie, že takéto konanie nemožno podradiť pod § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka, a preto na strane odporcu nemohlo dôjsť k bezdôvodnému obohateniu. Odvolací súd poukazuje na rozsudok Veľkej komory občianskoprávneho a obchodného kolégia z 23. 04. 2014 sp. zn.

31 Cdo 3309/2011 (23 Cdo 2174/2014) Najvyššieho súdu Českej republiky, ktorý vyvodil, že ak žalovaný - či už dobrovoľne alebo vo vykonávacom konaní - splní na základe právoplatného rozsudku uloženú povinnosť, potom v prípade, že táto povinnosť podľa hmotného práva skutočne existovala, zaniká splnením; ak táto povinnosť neexistovala, získava žalobca na úkor žalovaného bezdôvodné obohatenie. To platí bez ohľadu na to, aký motív (pohnútky) vedie odporcu na splnenie uloženej povinnosti.

Z uvedeného je zrejmé, že okresný súd nesprávne právne posúdil, a v dôsledku toho nesprávne zamietol návrh navrhovateľa. Krajský súd jeho rozhodnutie musel v plnom rozsahu zrušiť, pretože nezistil dôvody na potvrdenie (§ 219 O. s. p.) ani na jeho zmenu (§ 220 O. s. p.).

Po vrátení veci v ďalšom konaní okresný súd podrobí úverovú zmluvu zo dňa 13. 09. 2007 (č. I. 7 a nasledujúce spisu) prieskumu, či bola založená právomoc rozhodcovského súdu, bude skúmať platnosť rozhodcovskej doložky, pokiaľ bude rozhodcovská doložka platne dohodnutá, podrobí prieskumu rozhodcovský rozsudok. Následne preskúma predmetnú zmluvu o úvere v zmysle

zákonnych ustanovení o spotrebiteľskom úvere (č. 258/2001 Z. z.), ako aj ustanovení Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách; zistí, či zmluva obsahuje všetky obligatórne náležitosti úverovej zmluvy, teda jeho úlohou bude posúdiť, či vzťah medzi účastníkmi konania je vzťahom spotrebiteľským podľa zákona č. 258/2001 Z. z. (a ďalšie náležitosti uvedené vyššie); následne rozsudok náležite odôvodní tak, aby spĺňal požiadavky § 157 ods. 2 O. s. p.

Krajský súd rozsudok okresného súdu zrušil aj vo výroku o náhrade trov konania, ako vo výroku závislom od rozhodnutia vo veci samej (§ 206 ods. 2 veta druhá O. s. p.).

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodne prvostupňový súd v novom rozhodnutí o veci (§ 224 ods. 3 O. s. p.).

Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.